

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **L. E.**, so sídlom B., zastúpený Advokátskou kanceláriou A., so sídlom v B., proti žalovaným : **1/ A.**, so sídlom M., **2/ M. M.**, bývajúci v M., zastúpený JUDr. R. S., advokátom v M., **o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 8 C 116/2012, o dovolaní žalovaného 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 5. decembra 2012 sp. zn. 1 Co 284/2012

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Michalovce uznesením zo 14. septembra 2012 č.k. 8 C 116/2012-65 zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa žalobca domáhal, aby súd zakázal žalovanému 2/ nakladať, previesť, scudziť, zaťažiť ťarchou alebo vecným bremenom, vložiť ako majetkovú účasť do združenia alebo do obchodného imania obchodnej spoločnosti, družstva alebo inej osoby nehnuteľnosť vo vlastníctve žalovaného 2/ zapísanú na LV č. X., katastrálne územie M. súpisné číslo X. (neštátne zdravotnícke zariadenie postavené na parc. č. X.), a to až do právoplatného skončenia tohto konania vo veci samej. V odôvodnení prvostupňový súd uviedol, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia je nedôvodný. Žalobca odôvodnil návrh obavou, že by výkon rozhodnutia bol ohrozený tým, že by žalovaný 2/ predmetnú nehnuteľnosť ďalej previedol alebo ju zaťažil. V tejto súvislosti však súd poukazuje na to, že jediným dôvodom ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia o určenie neplatnosti dohody o odstúpení od kúpnej zmluvy, teda zápisu súdneho rozhodnutia ako aj vlastníckeho práva žalovaného 1/ k nehnuteľnostiam do katastra záznamom by mohla byť iba ďalšia právna zmena vlastníka, t.j. keby žalovaný 2/ nehnuteľnosť ďalej previedol na iné osoby. Zaťaženie nehnuteľnosti neohrozuje výkon súdneho rozhodnutia v tejto veci. Žalobca však môže hrozbu ďalšieho prevodu nehnuteľnosti odvrátiť tým spôsobom, že v zmysle § 44a

O.s.p. môže podať na správu katastra nehnuteľností návrh na zápis začatia tohto súdneho konania o určenie neplatnosti dohody o odstúpení od kúpnej zmluvy. V dôsledku toho by bolo prípadné rozhodnutie súdu o určenie neplatnosti dohody záväzné aj pre ďalších nadobúdateľov a kataster by v zmysle § 34 ods. 2 zákona č. 162/95 Z.z. do katastra vyznačil stav pred uzavretím dohody.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach uznesením z 5. decembra 2012 č.k. 1 Co 284/2012-81 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že zakázal žalovanému 2/ nakladať, previesť, scudziť, zaťažiť ťarchou alebo vecným bremenom, vložiť ako majetkovú účasť do združenia alebo do obchodného imania obchodnej spoločnosti, družstva alebo inej osoby, nehnuteľnosť vo vlastníctve žalovaného 2/ zapísanú na LV č. X., okres M., vedenú Správou katastra M. pod súpisným číslom X. (neštátne zdravotnícke zariadenie) postavenú na pozemku registra C. vedený Správou katastra M., Katastrálnym úradom K., a to až do právoplatnosti skončenia konania vo veci samej. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobca vedie pred Okresným súdom Bratislava III konanie proti žalovanému 1/ (v tomto konaní) o zaplatenie peňažnej sumy, pričom z obavy pred ohrozením budúceho výkonu rozhodnutia, v rozsudku o peňažné plnenie, bolo vydané predbežné opatrenie, ktorým terajšiemu žalovanému 1/ bolo zakázané prevádzkať, ako aj zaťažovať spornú nehnuteľnosť, ktorej bol vlastníkom. Predmetom posudzovania konania vo veci samej je určenie neplatnosti dohody o odstúpení od zmluvy, ktorou žalovaný 1/ previedol na žalovaného 2/ vlastníctvo k označenej nehnuteľnosti. Toto súdne konanie teda bolo zjavne vyvolané konaním žalovaného 2/ M. M., ako fyzickej osoby a zároveň aj jediného spoločníka a konateľa obchodnej spoločnosti žalovaného 1/, ktorý po tom, čo spornú nehnuteľnosť previedol do vlastníctva žalovaného 1/ s poukazom na nezaplatenie kúpnej ceny (sebou samým ako konateľom v mene obchodnej spoločnosti, sebe samému ako fyzickej osobe) uplatnil voči tejto obchodnej spoločnosti nárok na odstúpenie od zmluvy. Takýmto konaním teda M. M. vytvára stav neurčitosti ohľadne vlastníctva nehnuteľnosti, voči ktorej by žalobca v prípade svojho úspechu s peňažným nárokom mohol viesť exekúciu. Za takejto situácie odvolací súd je toho názoru, že dôvod, pre ktorý bolo nariadené predbežné opatrenie v konaní pred Okresným súdom Bratislava III je aktuálny aj teraz v prebiehajúcom konaní tak, aby sa znemožnil ďalší prevod alebo zaťaženie tejto nehnuteľnosti rovnakou osobou, tento krát však ako fyzickou osobou vo vlastnom mene. Už samotné vyššie uvedené skutočnosti podľa názoru odvolacieho súdu osvedčujú dôvodnosť

obavy z ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia, ako aj naliehavosť potreby vydania predbežného opatrenia, ktoré by zamedzilo možnosti ďalších prevodov nehnuteľnosti.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný 2/, ktorý prípustnosť odvodzoval z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. Namietal, že odvolací súd neuviedol, v čom sú splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia v zmysle Občianskeho súdneho poriadku a preto je rozhodnutie nepreskúmateľné. Podmienky, ktoré musia byť pre nariadenie predbežného opatrenia dané, nie sú v predmetnej veci vôbec splnené a odvolací súd tým, že sa nimi nezaoberal mu odňal možnosť konať pred súdom. Obmedzenie ústavou garantovaného vlastníckeho práva predbežným opatrením treba starostlivo zvažovať, pričom všetky podmienky na vydanie predbežného opatrenia musia byť splnené. Žalobca neosvedčil, že žalovaný 2/ koná účelovo s cieľom zmariť či sťažiť prípadný výkon rozhodnutia a že by bolo jeho právo ohrozené alebo porušené. Navrhol, aby dovolací súd zmenil návrh na nariadenie predbežného opatrenia a návrh zamietol, resp. zrušil napadnuté uznesenie a priznal mu náhradu trov vo výške 66 € za súdny poplatok za podané dovolanie a náhradu trov právneho zastúpenia.

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovaného 2/ navrhol dovolanie odmietnuť ako neprípustné a priznať mu trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm.b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil

vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalovaného 2/ z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

So zreteľom na žalovaným 2/ tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm.f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a žalovanému 2/ neznemožnili uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Dovolací súd po preštudovaní spisu dospel k záveru, že nie je dôvodná námietka žalovaného 2/ o nedostatočnej odôvodnenosti uznesenia odvolacieho súdu. V zmysle ustanovenia § 167 ods. 2 O.s.p. sa § 157 ods. 2 O.s.p. o náležitostiach odôvodnenia rozsudku použije pre uznesenie primerane. Táto primeranosť znamená, že pri uznesení o nariadení predbežného opatrenia, aj s prihliadnutím na dočasnú takéhoto rozhodnutia, je z hľadiska náležitostí jeho odôvodnenia postačujúce stručné vysvetlenie, prečo súd rozhodol tak, ako rozhodol.

V prejednávanej veci podľa názoru dovolacieho súdu uznesenie odvolacieho súdu požiadavku riadneho a dostatočného odôvodnenia spĺňa. Je z neho zrejmé, prečo odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil a nariadil predbežné opatrenie, a akými podstatnými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení

a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Obsah dovolania svedčí o názore dovolateľa, že k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. došlo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom (neboli splnené podmienky pre vydanie predbežného opatrenia). Dovolací súd preto považuje za potrebné uviesť, že ustanovenie § 237 písm.f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p., pretože právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona ani procesné práva účastníka.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, tak ako namietal dovolateľ v podanom dovolaní, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalovaného 2/ nemožno vyvodit' ani z ustanovenia § 239 O.s.p. a ani z ustanovenia § 237 O.s.p.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného 2/ ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 145 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2013

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová